ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

_Մանկավարժության և հոգեբանության________
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ   Լիլիթ Բաղդասարյան Գագիկի
/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № ____14____
«06» 02. 2024 թ.

ՄՀ/մ-046   Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.03.6 - Սոցիալական մանկավարժություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Մանկավարժության և հոգեբանության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա ________
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ 4 կուրս, __8-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝ __Անահիտ Խլղաթյան Վահանի
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե՝ anahitkhlghatyan@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ………………………………	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները …………………………………………	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ……………………………………………	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները …………………………………	5
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ……………………………………………………	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ………………………………………………	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները …………………………………	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ……………………………………………………	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………………	10
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	11
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………	12
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ…………………	12
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………………	19
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………………………………	00
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ …………	20
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում…………………	20
14.	Գնահատում………………………………………………………………	20
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում…………………………………	21
14.2.	Հարցաշար…………………………………………………………………	21
14.3.	Գնահատման չափանիշներ……………………………………………	22
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ………………………………………	26

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

Դասընթացը նախատեսված է Սոցիալական մանկավարժություն մասնագիտության 4 կուրսի ուսանողների համար: Այն ընդգրկում է շաբաթական 2ժամ դասախոսություն, և 2 ժամ գործնական, որոնց ընթացքում ուսանողը ձեռք է բերում գիտելիքներ մասնագիտական կողմնորոշման էության, որպես հասարակական խնդրի, որը արտացոլում է հասարակության առկա պահանջների և երիտասարդության առկա ձգտումների միջև գոյություն ունեցող հակասությունը:Դիտարկելու են մասնագիտական կողմնորոշման հարցերը տեսական և պրակտիկ գործունեության միասնության մեջ:

Մասնագիտության ընտրությունը *բախտորոշ* նշանակություն ունի: Օգնել երիտասարդին մասնագիտության ճիշտ ընտրություն կատարելու խնդրում,նշանակում է նրան օգնել կյանքում իր տեղը գտնելու գործում : Իսկ դա կարելի է անել մասնագիտական կողմնորոշման գծով միջոցառումների համակարգի իրականացման միջոցով: Մասնագիտության ընտրությունը բացի անձնական նշանակությունից, ունի նաև հասարակական նշանակություն: Հասարակական կյանքում իր կատարած դերով ,հասարակության համար իր կատարած օգտակար աշխատանքով է մարդը չափում իր անձնական երջանկությունը:

Տեսական դասընթաց 18 ժամ

Գործնական/ սեմինար 18 ժամ

Անհատական 3.4, 1.1 ժամ

Նախատեսված է «Սոցիալական մանկավարժություն» մասնագիտության բակալավրի ուսանողների համար:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Դասընթացը ապագա մանկավարժին նախապատրաստում է օգնելու աշակերտին ճիշտ որոշելու իրենց ապագա մասնագիտությունը:

Մասնագիտական կողմնորոշումը հոգեբանամանկավարժական և բժշկական միջոցառումների համակարգ է:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

Նախապատրաստում է ուսանողներին օգնելու աշակերտին ճիշտ որոշելու իրենց ապագա մասնագիտությունը, որը ունի կարևորագույն անձնային և հասարակական նշանակություն:

2.2.Դասընթացի խնդիրներն են.

- Տալ պատկերացում մասնագիտական կողմնորոշման տեսության և պրակտիկայի մասին

- ձևավորել դպրոցում աշակերտների մասնաահտական կողմնորոշման աշխատանքները կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների համակարգը
- օգնել երիտասարդին մասնագիտության ճիշտ ընտրություն կատարելու
- նախապատրաստել ուսանողներին օգնելու աշակերտին ճիշտ որոշելու իրենց ապագա մասնագիտությունը

Նախատեսված է մանկավարժության ֆակուլտետի սոցիալական մանկավարժություն բաժնի համար:

Ծրագիրը կազմված է այնպես, որ բավարարի մասնագիտական ֆակուլտետի, մասնագիտական բաժնին ներկայացվող պահանջներին:

<u>Պահանջներ առարկայի յուրացման մակարդակի համար</u>

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողները պետք է.

- ✓ **կարողանան** ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- ✓ **կարողանան** տալ սոցմանկավարժական խորհրդատվություն մասնագիտական կողմնորոշման հարցերի վերաբերյալ տարբեր տարիքի երեխաներին և նրանց ծնողներին,
- ✓ **տիրապետեն** դժվար դաստիարակվող երեխաներին ախտորոշող հետազոտության մեթոդներին մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով,
- ✓ **կարողանան** օգնություն ցույց տալ դժվար դաստիարակվող երեխաներին, ծնողներին ուսուցիչներին,

- ✓ **կարողանան** որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
- ✓ **իմանա** մասնագիտության ընտրության հարցում տեղին խորհրդատություն կատարելու գիտական հիմնավորումները,
- ✓ **իմանա** մասնագիտության ընտրության միջացառումների համակարգը
- ✓ **կարողանա** կատարել ախտորոշում և խորհրդատվություն, մասնագիտության ընտրությ ան պահանջարկը որոշելու կարաղությունտիրապետիսանի ընդունակութ-յունները, մասնագիտության ընտրության դրդապատճառները բացահայտող մեթոդներին:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները** Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների սոցիալ-մանկավարժա-հոգեբանական դասընթացների գիտելիքների իմացությունը , մարդկանց հետ հաղորդակցվելու հմտությունների առկայությունը, մարդ-մարդ փոխհարաբերություններում մասնագիտական կոմպետենցիաների իմացությունը: Դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 011301.03.6 «Սոցիալական մանկավարժ» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Մարդաբանություն», «Սոցիալական մանկավարժություն», «Հոգեաշտորոշում» , «Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների պրակտիկում», «Մանկավարժություն», «Ներառական կրթություն» դասընթացներից:

Գիտելիքների և կարողությունների մակարդակը, որոնք ուսանողը պետք է ունենա տվյալ դասընթացը ուսումնասիրելու համար:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.**

«Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

1. **կարողանան** ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
2. **կարողանան** տալ սոցմանկավարժական խորհրդատվություն մասնագիտական կողմնորոշման հարցերի վերաբերյալ տարբեր տարիքի երեխաներին և նրանց ծնողներին,
3. **տիրապետեն** դժվար դաստիարակվող երեխաներին ախտորոշող հետազոտության մեթոդներին մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով,
4. **կարողանան** օգնություն ցույց տալ դժվար դաստիարակվող երեխաներին, ծնողներին ուսուցիչներին,
5. **կարողանան** որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
6. **իմանա** մասնագիտույան ընտրության հարցում տեղին խորհրդատություն կատարելո ւ գիտական հիմնավորումները,
7. **իմանա** մասնագիտության ընտրության միջացառումների համակարգը
8. **կարողանա** կատարել ախտորոշում և խորհրդատվություն, մասնագիտության ընտրո ւթյան պահանջարկը որոշելու կարաղություն տիրապետի սանի ընդունակությունները, մասնագիտության ընտրության դրդապատճառները բացահայտող մեթոդներին

Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[3] և /կամ կոմպետենցիաները.

<u>Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

9Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

<u>Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծում,

<u>ԳԿ10</u> որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>ՀԳԿ1</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

---

[3] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

<u>ՀԳԿ8</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

<u>ԱԿ11</u> տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[4].**

9Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել պրակտիկ մասնագիտական գործունեության ընթացքում, հիմնական և ավագ դպրոցներում աշխատելու ընթացքում, նաև կրթական ՀԿ –ներում խորհրդատվական ծառայություններ իրականացնելու, կրթությունը շարունակելու և կրթության բնագավառում ՀՀ մասնագիտությունների պահանջարկը, աշխատաշուկան որոշելու, անձի նախասիրությունները, ընդունակությունները, դրդապատճառներն աշտորոշելու, գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/60ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	18	
Գործնական աշխատանք	18	
Սեմինար պարապմունք	-	

[4] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Լաբորատոր աշխատանք	-	
Ինքնուրույն աշխատանք	24	
Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը ընթացիկ քննություն	ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[5] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[6]՝

- **<u>Ռեֆերատ</u>** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **<u>Գործարար խաղեր</u>** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **<u>Էսսե</u>** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **<u>Կլոր սեղան</u> –** ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **<u>Նախագծերի մեթոդ</u>** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **<u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –**կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող

[6] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]**՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

1.Բանավոր խոսքում գիտական լեզվի ապացուցողականության կարողություն 2.Ստեղծագործական մտքի ներկայացում 3. Տեսական նյութի հիմնավոր շարադրում: 4.Մանկավարժական խնդրի մասնագիտական ախտորոշելու կարողություն և շտկողական աշխատանքի ուղիների ներկայացման կարողություն

10. **Առկա ուսուցման դասաբաշխման սանդղակը ՝ ըստ թեմաների և պարապմունքների և ձևերը:**

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

Ամսաթիվ	Դասախոսության թեման	Ժամաքանակ		
		դաս.	գոր	
	Թեմա1.-Մասնագիտական կողմնորոշման պատմական համառոտ ակնարկ: Մասնագիտության կողմնորոշման տեսությունները (Ֆ.Պարսոնս, Ջ.Հոլանդ, Դ.Սյուպեր):	2	2	
	Թեմա2-Մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացի բնութագիրը, իրականացման սկզբունքները:	2	2	
	Թեմա3: Մասնագիտական խորհրդատվություն: Մասնագիտական խորհրդատվության մոտեցումները:	4	2	
	Թեմա 4 Մասնագիտական խորհրդատվության ձևերը: Քոուչինգը որպես խորհրդատվության մեթոդ:	2	2	
	Թեմա 5 Մասնագիտական դիագնոստիկա: Մասնագիտական ինքնորոշում	2	2	
	Թեմա 6– Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման առանձնահատկությունները գործազուրկների հետ աշխատանքում:	2	2	
	Թեմա7 – Դեռահասների մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացում ծնողների դերը որպես մենթորներ:	2	2	
	Թեմա8- Մասնագիտական կողմնորոշում հիմնական դպրոցի 1-9 դասարանների և ավագ դպրոցի 10-12 դասարանների համար:	2	2	
	Թեմա 9- Մասնագիտութան համակարգային ընտրություն:	2	2	
	ընդամենը 36	18	18	

Հեռակա ուսուցման դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

10. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

11. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

№	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակման տարի	օրինակների քանակը
Պարտադիր գրականություն			
1.	Մեծահասակների Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման մեթոդական ուղեցույց	2016	
2.	Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում մասնագիտական կողմնորոշման ուղեցույց	2016	
3.	Հանրակրթական դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման ծառայություններ իրականացնող մասնագետների համար	2021	
4.	Հ. Գևորգյան « Կարիերան ավելին է քան աշխատանքը»	2011	
5.	«Մասնագիտական կողմնորոշման ձեռնարկ» COAF	2014	
6.	Ա.Թադևոսյան,Ա.Խառատյան ,Կարիերայի պլանավորման գործընթաց, ,ՀՊՃՀ ,Երևան	2002	
7.	Կ.Գևորգյան,Ա.Թադևոսյան, Ժամանակի և սթրեսի կառավարում,ՀՊՃՀ,Երևան	2003	
8.	Ա.Թադևոսյան,Ա.Խառատյան ,Կարիերայի պլանավորման գործընթաց, ,ՀՊՃՀ ,Երևան	2002	
9.	Hackett, GCareer counseling and psychotherapy: False dichotomies and recommendedremedies.JournalofCareerAssessment,1,1993	**1993**	
10.	Jones,L.K.,FrankParsons.Contributiontocareercounseling.Journal of Career Development, 20, 1994.	**1994**	

[8] Նման է օրացուցային պլանին

11.	Krumboltz,J.D.Integratingcareercounselingandpersonalcounseling. The Career Development Quarterly, 1993 1.	**1993**	
12.	Mihai JIGĂU. Career counselling. Compendium of methods and techniques, Bucharest, 2007	**2007**	
13.	Richardson,M.S.Fromcareercounselingtocounseling/psychotherapy and work, jobs, and career. In M. L. Savickas & W. B. Walsh (Eds.), Handbook of career counseling theory and practice, 1996	**1996**	
14.	Super,DonaldE.,Starishevsky,Reuben,Mattin,Norman,andJordaan, JeanPierre.CareerDevelopment:selfconcepttheory.Essaysinvoca- tional development, 1963	**1963**	
15.	Библиографическое описание: Таланова С. И. Особенности профессионального самоопределения старшеклассников [Текст] / С. И.Таланова//Теорияипрактикаобразованиявсовременноммире: материалы междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). СПб.: Реноме, 2012 http://www.moluch.ru/conf/ped/archive/21/1918/	**2012**	
16.	Гуревич К.М. Психологическая диагностика. Учебное пособие. Москва, 1997	**1997**	
17.	Демин А.Н. Психологическое содержание профессиональной ориентации // Прикладная психология. 1999, №4	**1999**	

Մեթոդական ձեռնարկներ,երաշխավորագրեր, այլ

1.	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ «կարիերայի կառավարում» դասընթացի (11-րդ դասարան)	2023	
2.	Զբաղվածության մասին ՀՀ օրենք		
3.	Հանրակրթության մասին ՀՀ օրենք		
4.	**ՀՀ կառավարության 2012 թ, հոկտեմբերի 4-ի նիստի N 40 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության մասնագիտական կողմնորոշման համակարգի զարգացման հայեցակարգ » և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիր**		
5.	**ՄԿԿԶ Ամփոփ արդյունքներ ՀՀ դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքների իրականացման ներկա վիճակի , մանկավարժների վերապատրաստման կարիքի մասին**	**2021**	

12. 1_Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ Առկա ուսուցման

N դաս-խ-ն	*ԹԵՄԱ*	*Անցկացման տեսակը և ձևը (ֆրոնտալ,բանավեճային,ինտերակտիվ և այլն)*	*Նպատակը, պահանջները*	*Դասախոսության ընթացքում ուսումնասիրվող հարցեր*	*Առաջադրանքներ ուսանողներին՝ դասախոսությանը պատրաստվելու համար*	*Դասախոսության թեմային վերաբերող գրականություն և տեղեկատվական նյութեր*
1.	***Պարապմունք 1.*** Մասնագիտական կողմնորոշման պատմական համառոտ ակնարկ: Մասնագիտության կողմնորոշման տեսությունները (Ֆ.Պարսոնս, Ջ.Հոլանդ, Դ.Սյուպեր):	ֆրոնտալ ինտերակտիվ	Կիմանան տեսաբանների կողմից առաջ քաշված հիմնական մոտեցումներն ու դրույթները ,շահառուն երիմասնագիտական կողմնորոշման գիտականորեն հիմնավորված սոցիալ - տնտեսական, մանկավարժահոգեբանական, բժշկական միջոցառումների համակարգը	Մասնագիտության ընտրության բախտորոշ նշանակությունը անհատին ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների առկայությունը Մասնագիտական ուղղվածության իրականացման սկզբունքները: Մասնագիտությունների դասակարգումն ըստ բովանդակության	1.ուսումնասիրել հարցին վերաբերող տեսական գրականություն 2.ծանոթանալ համացանցային դասախոսությանը *1.*Սոցիալ տնտեսական մոտեցում: 2.փսիխոֆիզիոլոգիական մոտեցում 3.Մանկավարժահոգեբանական մոտեցում	., Մեծահասակների Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման մեթոդական ուղեցույց
2.	**Պարապմունք 2** Մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացի բնութագիրը, իրականացմ	ֆրոնտալ, ինտերակտիվ	Կիմանան մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացում կողմնորոշիչ ազդեցությ	Մասնագիտական կողմնարաշմանը նպաստող սուբյեկտները:	Ուսումնասիրել մասնագիտական կողմնորոշման սկզբունքների փոխադարձ կապը:	Մեծահասակների Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի

	ան սկզբունքները :		ուն ունեցող հիմնական գործոններ ը:			ուղղորդմ ան մեթոդակա ն ուղեցույց
3.	**Պարապմունք3** Մասնագիտա կան խորհրդատվու թյուն:Մասնագ իտական խորհրդատվու թյան մոտեցումները :	Բանավե ճ անհատա կան ուսումնա սիրությո ւն և զննում	Ուսումնաս իրել մասնագիտ ական խորհրդատ վության տեսակներ ը	Մասնագիտակ ան խորհրդատվության հիմնական մոտեցումները	Ներկայացնել սեփական տեսակետներ թե ինչից կախված կարող են փոխվել մասնագիտակ ան կողմնորոշման մոտեցումները;	Մեծահա սակների Մասնագ իտական կողմնոր ոշման և կարիեր այի ուղղորդմ ան մեթոդակ ան ուղեցույց
4.	**Պարապմունք 4** Մասնագիտա կան խորհրդատվու թյան ձևերը: Քոուչինգը որպես խորհրդատվու թյան մեթոդ:	բանավե ճ	Խորհրդատ վության անհատակ ան և խմբային ձևերը; Քոուչինգը որպես ինքնակառ ավարման գործընթաց :	մասնագիտությամբ զբաղվելու մտադրության շարժառիթը	Ներկայացնել մասնագիտությ ան ընտրության սեփական ռազմավարությ ունը	Մեծահա սակների Մասնագ իտական կողմնոր ոշման և կարիեր այի ուղղորդմ ան մեթոդակ ան ուղեցույց
5.	**Պարապմունք 5** Մասնագիտա կան դիագնոստիկ ա:Մասնագի տական ինքնորոշում	ինտերակ տիվ բանավեճ	Նախնակա ն և հաստատո ղ դիագնոստ իկայի տարբերու թյուններն ու նմանությու նները: մասնագիտ ություն ընտրելու մեկից ավելի դրդապատ ճառները	մասնագիտություն ընտրելու մտադրության շարժառիթի վերլուծություն	ուսումնասիրել 1.աշակերտի մասնակցությու նը արտադասարա նական և արտադպրոցակ ան խմբակներին, ծնողների մասնագիտությ ունը և այլն	Հանրակրթ ական դպրոցներ ում մասնագի տական կողմնորոշ ման ծառայությ ուններ իրականա ցնող մասնագե տների

						համար
6.	**Պարապմունք 6** Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման առանձնահատկությունները գործազուրկների հետ աշխատանքում:	ֆրոնտալ բանավեճ	Առաջնային և երկրորդային հետաքրքրությունները	Ինչի կարող է հանգեցնել երկարատև գործազրկությունը:	Ինչն է նպաստում աշխատաշուկայում անձի մրցունակության բարձրացմանը	Հ. Գևորգյան « Կարիերան ավելին է քան աշխատանքը»
7.	**Պարապմունք 7** Դեռահասների մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացում ծնողների դերը որպես մենթորներ:	ինտերակտիվ բանավեճ	Հատուկ և ընդհանուր ընդունակությունները Զգացմունքները ՝ ընդունակությունների դրսևորման և զարգացման հզոր միջոցներ են	ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ 1գրական 2Գեղարվեստական 3երաժշտականություն, 4Մաթեմատիկական 5մանկավարժական 6կազմակերպչական	1օժտվածություն 2տաղանդ 3հանճարեղություն 4Հակումներ Գրինշպունի *«Դիֆերենցիալ ընդունակությունների թեստերը»,*	Հանրակրթական դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման ծառայություններ իրականացնող մասնագետների համար
8.	**Պարապմունք4** Պրոֆեսիոգրամ, մասնագիտական մտադրություն, ռեզերվային մտադրություն:	Բանավեճ անհատական ուսումնասիրություն և զննում	Ուսումնասիրել մասնագիտական կողմնորոշման խնդիրները	Պրոֆեսիոգրամի կառուցվածքը *Պրոֆեսիոգրաֆիան* – ինֆորմացիոն հետազոտական համակարգ	1«Մարդ բնություն» .2«Մարդ - տեխնիկա». 3«Մարդ - մարդ» 4«Մարդ - նշանային համակարգ» 5«Մարդ գեղարվեստական կերպար»	Ա.Ա. Լալայան – Պրոֆեսիոնալ կողմնորոշում, Ե.,
9.	**Պարապմունք 9** Մասնագիտությունների համակարգային ընտրություն:	ինտերակտիվ բանավե		22 ոլորտներից ինչ նոր մասնագիտություն կուզենայիք ձեռք բերել:օրգանիզմի	Լրացուցիչ տեղեկություններ մասնագիտությունների	Մեծահասակների Մասնագիտական

		ձ		հնարավորություննե րը, հոգեբանա-ֆիզիոլոգիական կարողությունները	վերաբերյալ	կողմնորո շման և կարիերայ ի ուղղորդմ ան մեթոդակ ան ուղեցույց

Դասախոսական դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ <u>Առկա ուսուցման</u>

№ ¶/å	ԹԵՄԱ	Նպատակ/ խնդիր	Դասաժամերին քննարկման ենթակա հարցեր	Անցկա ցման ձև և տեսակ (բանա վեճ, դերայի ն խաղեր և այլն)	*Առաջադրանք ներ ուսանողներին ՝ գործնական պարապմունք ներին պատրաստվել ու համար*	Ստուգման ձև/ ինքնաստուգում	*Գործն. պարապմ-ի թեմայի ն վերաբե րող գրակա նությու ն և տեղեկ ատվա կան նյութեր*
1.	.Հոլլանդի թեստ Տեսաֆիլմ:	Իրատեսակ ան Հետազոտակ ան Ստեղծագոր ծական Սոցիալակա ն Նախաձեռնո ղ տիպերի դասակարգո ւմ	Թվարկել յուրաքանչյուր տիպին բնորոշ մասնագիտություննե րը:	բանավ եճ	Ուզում եմ, Կարող եմ, պետք է, Գործոնների վերաբերյալ տեղեկատվութ յուն:	ինքնաստուգու մ	

2.	Մասնագիտական կողմնորոշման սկզբունքները	Մասնագիտության ազատ ընտրության գաղափարի սերմանում Հիմք ընդունել անձի ներուժն ու առկա ռեսուրսները	Շահառուների մասնագիտական ուղղվածության ախտորոշում՝ հոգեբանական բնութագրերի ուսումնասիրություն	Քննարկում	Հասարակության կարիքների և աշխատաշուկայի ուսումնասիրություն:	ինքնաստուգում	
3.	Մասնագիտական խորհրդատվության դերը:	Խորհրդատվական ենթատեսակների առանձնացում	Ինչից կարող է փոխվել խորհրդատվության նպատակը: «Մասնակի ծառայությունների» ռազմավարություն	Քննարկում	Շահառուների թիրախավորումը	ինքնաստուգում	
4.	Մասնագիտական խորհրդատվության ձևերը	Խորհրդատվական մեթոդների տարանջատում	Շահառուի հետաքրքրություններ, հակումներ, ընդունակություններն և պահանջմունքներ	բանավեճ	Զույգերով հանդես գալ որպես շահառու և խորհրդատու	ինքնաստուգում	
5.	Մասնագիտական Դիագնոստիկա և մասնագիտական ինքնորոշում	Տարբերել դիագնոստիկայի տեսակները	Մասնագիտական ինքնորոշումը որպես ինքնակառավարման գործընթաց	ինտերակտիվ դերային խաղեր	Զույգերով հանդես գալ որպես շահառու և խորհրդատու	ինքնաստուգում	
6.	Կարիերայի ուղղորդման առանձնահատկությունները գործազուրկների հետ աշխատանքում: Տեսաֆիլմ		հավելված 4 Մասնագիտության օպտիմալ ընտրության գոտի	ինտերակտիվ բանավեճ	Գործազուրկների հետ աշխատանքի հարցաթերթի լրացում	ինքնաստուգում	
7.	Ծնողների դերը որպես մենթորներ Տեսաֆիլմ	Մասնագիտական կողմնորոշումը տարբեր տարիքային փուլերում	Դպրոց- ընտանիք փոխհամագործակցություն:	ինտերակտիվ բանավեճ	Հարցում լրացուցիչ տեղեկությունների ստացման նպատակով		

8.	Պրոֆեսիոգրամ	Տարանգատել պրոֆեսիոգրամի բաղկացուցիչ մասեչը	Քննարկել պրոֆեսիոգրամի կառուցվածքը, բերել օրինակներ:	ինտերակտիվ բանավեճ	Կազմել սեփական մասնագիտության և 1 այլ պրոֆեսիոգրամը	ինքնաստուգում	
9.	Մասնագիտությունների 22 ոլորտները: Տեսաֆիլմ:	Տարբեր մասնագիտությունների խորը ուսումնասիրություն	Ամենապահանջված մասնագիտությունները մեր օրերում	ինտերակտիվ բանավեճ	ՄՄԿՁ հետազոտության ուսումնասիրություն		

11.1. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[9]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Մասնագիտական կողմնորոշման հիմնական հասկացությունները	Ինչ մասնագիտություններ գիտեք Որ մասնագիտոությունները են ավելի արդի և կարևոր	Ռեֆերատ	փետրվար	Բանավոր հարցում	
2.	Մասնագիտության ընտրության գործոնները	Ինչ գործոններ են մարդիկ հաշվի առնում իրենց մասնագիւտությունն ընտրելիս	Ռեֆերատ	փետրվար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
3.	Անձի հետաքրքրություններն ու նախասիրությունները մասնագիտության ընտրության գործընթացում	Ինքնադիտարկումը որպես ինքնաբացահայտման մեխանիզմ	Ռեֆերատ	փետրվար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
4.	Հավակնություններ ի մակարդակ և նպատակի սահմանում	Ինչքանով է կարևոր հավակնությունների աղեկվատ մակարդակը սոցիալականացման համար	Ռեֆերատ	փետրվար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
5.	Անձի ինքնագնահատում և SWOT (ՈՒԹՌՅ) վերլուծություն	Ինքնագնահատականի դերը ինքնաճանաչման գործընթացում	Ռեֆերատ	փետրվար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	

[9] Տես 7-րդ կետի հինգ SCACAբորդ պարբերությունը
[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Հաջողակ մարդու հատկանիշները և վարքագիծը	«Հեքիաթ թիթեռի և մարդու մասին» առակի քննարկում	Ռեֆերատ	փետր վար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
7.	Էսսե և մոտիվացիոն նամակ կազմելու բիիմնական մոտեցումները	Սեփական մտքերն ու գաղափարները գրավոր հաղորդելու , գրավոր ներկայանալու կարևորեւթյունը	Ռեֆերատ	փետր վար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
8.	Համոզման արվեստ	Ձայնի տեմպ, ռիթմ, ժեստեր, և խորհրդանշաններ	Ռեֆերատ	փետր վար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
9	Կոնֆլիկտի հաղթահարման հմտությունները	Կոնֆլիկտ Կոնֆլիկտային իրավիճակ առիթ	Ռեֆերատ	փետր վար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
10	Ձեռներեցության կարողություններ	Սեփական գործի հիմնում: Գործարար գաղափարի ընտրություն:	Ռեֆերատ	փետր վար	Քննարկում Բանավոր ներկայացում Գործարար խաղ	
11	մասնագիտության պրոֆեսիոգրամ	ՎՊՀ մասնագիտությունների ցանկը	Կլոր սեղան Քննարկում	մարտ	Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն	

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[11]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)

[11] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Լսարան	SMART –էլեկտրոնային կարողություններով լսարան
Նյութեր աշխատանքների համար	Տեսաերիզներ, էլեկտրոնային կազմված մանկավարժական իրավիճակներ
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, էլ. գրատախտակ, պրոեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	Windows, MS office: Power Point, Word, Excel, Google, Adobe Reader,
Գործարար խաղ	Մուլտի-մեդիա

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[12]:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

---

[12]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

«Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ» դասընթացի ստուգարքի հարցաշար

Սոցիալական մանկավարժություն 4 կուրս

2023-2024ուստարի

Ստուգարքի հարցաշար

1. Մասնագիտական կողմնորոշման պատմական համառոտ ակնարկ:
2. Մասնագիտության կողմնորոշման տեսությունները (Ֆ.Պարսոնս, Ջ.Հոլանդ, Դ.Սյուպեր):
3. Մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացի բնութագիրը, իրականացման սկզբունքները:
4. Մասնագիտական խորհրդատվություն:
5. Մասնագիտական խորհրդատվության մոտեցումները:
6. Մասնագիտական խորհրդատվության ձևերը:
7. Քոուչինգը որպես խորհրդատվության մեթոդ:
8. Մասնագիտական դիագնոստիկա:
9. Մասնագիտական ինքնորոշում
10. Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման առանձնահատկությունները գործազուրկների հետ աշխատանքում:
11. Դեռահասների մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացում ծնողների դերը որպես մենթորներ:
12. Պրոֆեսիոգրամ:
13. Պրոֆեսիոգրամի բաղկացուցիչ մասերը:
14. Պրոֆեսիոգրամի գիտական բնութագիրն ըստ մասնագիտության սոցիալ-տնտեսական , պատմական , արտադրատեխնիկական , սանիտարահիգիենիկ, ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և մանկավարժական յուրահատկությունների
15. Պրոֆեսիոգրամի կառուցվածքը:
16. Մասնագիտության համակարգային ընտրություն

Գնահատման չափանիշները[13].

- Տեսական գիտելիքները կարողանալ հիմնավոր ներկայացնել հանձնարարված տեսությունը :
- Գործնական պարապմունքները ուսումնասիրել Լոռու մարզի աշխատաշուկան և ներկայացնել համապատասխան մասնագիտության պրոֆեսիոգրամը առավելագույնը 20 միավոր:
- Ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնել ուսումնամեթոդական քարտի պահանջներին համապատասխան երկու ինքնուրույն, առավելագույնը 10+ 10-ական միավոր:

[13] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.03.6 - Սոցիալական մանկավարժություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/մ-046 Մասնագիտական կողմնորոշման հիմունքներ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">36</td><td>Դասախոսություն</td><td>18</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>18</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">24</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">• Նախապատրաստել ուսանողներին օգնելու աշակերտին ճիշտ որոշելու իրենց ապագա մասնագիտությունը, որը ունի կարևորագույն անձնային և հասարակական նշանակություն:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք

• Գիտենա մասնագիտության ընտրության հարցում տեղին խորհրդատություն կատարելու գիտական հիմնավորումները,
• գիտենա մասնագիտության ընտրության միջացառումների համակարգը
Հմտություն

✓ տիրապետի տարբեր տարիքային խմբերում իրականացվող մասնագիտական կողմնորոշման մեթոդներին

Կարողունակություն

• կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,</td></tr>
</table>

	• **կարողանա** տալ սոցմանկավարժական խորհրդատվություն մասնագիտական կողմնորոշման հարցերի վերաբերյալ տարբեր տարիքի երեխաներին և նրանց ծնողներին, • **կարողանան** օգնություն ցույց տալ դժվար դաստիարակվող երեխաներին, ծնողներին ուսուցիչներին, • **կարողանան** որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: • Կարողանա կիրառել մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացի համար նախատեսված տարբեր խաղ- վարժությունները;
Դասընթացի բովանդակությունը	**Թեմա1.**-Մասնագիտական կողմնորոշման պատմական համառոտ ակնարկ: Մասնագիտության կողմնորոշման տեսությունները (Ֆ.Պարսոնս, Ջ.Հոլանդ, Դ.Սյուպեր): **Թեմա2**-Մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացի բնութագիրը, իրականացման սկզբունքները: **Թեմա3**: Մասնագիտական խորհրդատվություն:Մասնագիտական խորհրդատվության մոտեցումները: **Թեմա 4** Մասնագիտական խորհրդատվության ձևերը: Քոուչինգը որպես խորհրդատվության մեթոդ: **Թեմա 5** Մասնագիտական դիագնոստիկա:Մասնագիտական ինքնորոշում **Թեմա 6**– Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման առանձնահատկությունները գործազուրկների հետ աշխատանքում: **Թեմա7** – Դեռահասների մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացում ծնողների դերը որպես մենթորներ: **Թեմա8-** Պրոֆեսիոգրամ: Պրոֆեսիոգրամի բաղկացուցիչ մասերը:Պրոֆեսիոգրամի գիտական բնութագիրն ըստ մասնագիտության սոցիալ-տնտեսական , պատմական , արտադրատեխնիկական , սանիտարահիգիենիկ, ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և մանկավարժական յուրահատկությունների Պրոֆեսիոգրամի կառուցվածքը: **Թեմա9-** Մասնագիտության համակարգային ընտրություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	**Գործնական պարապմունքները**՝ առավելագույնը 40 միավոր, **Ինքնուրույն աշխատանքը**՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, **Տեսական գիտելիքները**՝ առավելագույնը 20 միավոր,

	Պարտադիր գրականություն	
	Մեծահասակների Մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման մեթոդական ուղեցույց	2016
	Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում մասնագիտական կողմնորոշման ուղեցույց	2016
	Հանրակրթական դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման ծառայություններ իրականացնող մասնագետների համար	2021
	Հ. Գևորգյան « Կարիերան ավելին է քան աշխատանքը»	2011
	«Մասնագիտական կողմնորոշման ձեռնարկ» COAF	2014
	Ա.Թաղևոսյան,Ա.Խառատյան ,Կարիերայի պլանավորման գործընթաց, ,ՀՊՃՀ ,Երևան	2002
	Կ.Գևորգյան,Ա.Թաղևոսյան, Ժամանակի և սթրեսի կառավարում,ՀՊՃՀ,Երևան	2003
	Ա.Թաղևոսյան,Ա.Խառատյան ,Կարիերայի պլանավորման գործընթաց, ,ՀՊՃՀ ,Երևան	2002
Գրականություն	Hackett, GCareer counseling and psychotherapy: False dichotomies and recommendedremedies.JournalofCareerAssessment,1,1993	**1993**
	Jones,L.K.,FrankParsons.Contributiontocareercounseling.Journal of Career Development, 20, 1994.	**1994**
	Krumboltz,J.D.Integratingcareercounselingandpersonalcounseling. The Career Development Quarterly, 1993 2.	**1993**
	Mihai JIGĂU. Career counselling. Compendium of methods and tech- niques, Bucharest, 2007	**2007**
	Richardson,M.S.Fromcareercounselingtocounseling/psychotherapy and work, jobs, and career. In M. L. Savickas & W. B. Walsh (Eds.), Handbook of career counseling theory and practice, 1996	**1996**
	Super,DonaldE.,Starishevsky,Reuben,Mattin,Norman,andJordaan, JeanPierre.CareerDevelopment:selfconcepttheory.Essaysinvoca- tional development, 1963	**1963**
	Библиографическое описание: Таланова С. И. Особенности профессионального самоопределения старшеклассников [Текст] / С. И.Таланова//Теорияипрактикаобразованиявсовременноммире: материалы междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). СПб.: Реноме, 2012 http://www.moluch.ru/conf/ped/ar-	**2012**

		chive/21/1918/			
		Гуревич К.М. Психологическая диагностика. Учебное пособие. Москва, 1997	**1997**		
		Демин А.Н. Психологическое содержание профессиональной ориентации // Прикладная психология. 1999, №4	**1999**		